

Ocrtavanje prstom i olovkom (Dob 1-3)

Djeca su ljudska bića koja zaslužuju poštovanje, superiornija su od nas zbog svoje nevinosti i većih mogućnosti za svoju budućnost. - Maria Montessori

Dob 1-3

Aktivnost “Ocrtavanje prstom i olovkom”

Uvod

U ovoj lekciji naučit ćeš kako Montessori pristup promatra razvoj ruke i pripremu za pisanje kroz jednostavne i radosne pokrete. Aktivnost ocrtavanja prstom, a zatim olovkom, uvodi dijete u svijet grafomotorike kroz iskustvo pokreta, ritma i koncentracije. Ona potiče prirodnu koordinaciju oka i ruke te polako priprema djetetovu muskulaturu za kasnije držanje i kontrolu olovke.

Povezanost s prethodnim materijalom

Ova se lekcija nadovezuje na ranije aktivnosti razvoja šake i prstiju, poput prenošenja predmeta, otvaranja i zatvaranja posuda ili prstnog slikanja. Nakon što dijete usvoji osnovnu kontrolu pokreta, kroz ovu aktivnost počinje svjesno usmjeravati ruku po zadanoj liniji — što je prvi korak prema pisanju i likovnom izražavanju.

Aktivnost

Dob: od 1. godine

Materijali:

- Papir A4 ili veći
- Marker sa širokim vrhom
- Olovka ili bojica
- Po želji: predmeti za kreativni nastavak (papir za čestitku, bilježnicu, fotoalbum...)

Opis:

- Markerom sa širokim vrhom nacrtaj jednostavne **grafičke oblike** slične onima koji će se kasnije pojavljivati u pisanju: spirale, lukove, krugove, polukrugove, okomite i vodoravne crte.
- Polako prstom slijedi linije koje si nacrtao i reci djetetu: "Pogledaj kako moj prst putuje po liniji." Zatim ga pozovi da to učini samo.
- Kada dijete ovlada pokretom prsta, ponudi mu olovku i reci: "Sad možemo nacrtati istu liniju olovkom."
- Dijete može crtati po tvojim linijama ili dodavati vlastite. Ako izgubi koncentraciju, ne ispravljaj ga – cilj nije točnost, već iskustvo pokreta i sloboda izražavanja.

Cilj:

- Razvijanje koordinacije oko–ruka i preciznosti pokreta
- Priprema mišića šake i zapešća za pisanje
- Upoznavanje osnovnih grafomotoričkih oblika
- Povezivanje pokreta s ritmom i pažnjom

Varijante:

- Kombiniraj ovu aktivnost s ručnim radom: dijete može koristiti crte kao **okvir crteža, naslovnice bilježnice, omotnicu, pozivnicu ili fotoalbum.**
- Koristi prstne boje umjesto markera – tako dijete dodatno uključuje osjetilo dodira.
- Starijoj djeci možeš predložiti da dovrše nepotpune linije ili spoje oblike u crtež.

Montessori kontekst

U Montessori pristupu pripreme aktivnosti za pisanje počinju mnogo prije nego dijete primi olovku u ruku. Ova aktivnost poštuje princip **pokreta koji prethodi pisanju**: dijete istražuje liniju kroz osjetila, ne kroz zadatak. Time se razvija svijest o prostoru, ritmu i smjeru kretanja ruke. Aktivnost također njeguje slobodu izražavanja.

Prijedlozi za produblivanje

- Poveži aktivnost s glazbom: pusti laganu melodiju i promatraj kako dijete “pleše” olovkom po papiru.
- Iskoristi prirodne materijale: crtanje štapićem po pijesku, prstom po brašnu ili olovkom po kartonu različite teksture.
- Stvaraj zajedničke “umjetničke ploče” s oblicima i linijama koje dijete samo dodaje i spaja.

Zaključak

Kroz ocrtavanje prstom i olovkom dijete doživljava pokret kao oblik izražavanja i učenja. Svaka linija postaje svjesni trag koncentracije, strpljenja i radosti stvaranja. Tvoj zadatak je pružiti mu prostor i mir kako bi taj pokret postao prirodan, siguran i slobodan.